

**ESCOLA NARCÍS MONTURIOL
1946-2013**

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

CAT AMR 8.2.

Nivell de descripció

Fons

Títol

Escola Narcís Monturiol

Dates

1946-2013

Volum i suport

140 unitats d'instal·lació. 16,8 ml. Paper i fotografia.

ÀREA DE CONTEXT

Nom dels productors

Grup Escolar Sacco i Vanzetti
Escuelas Nacionales Narciso Monturiol de Rosas
Escuela Nacional Mixta Narciso Monturiol de Rosas
Col·legi Públic Narcís Monturiol
Centre d'Educació Infantil i Primària Narcís Monturiol
Escola Narcís Monturiol

Història del(s) productor(s)

L'ensenyament a Roses té un llarg recorregut. Un bon exemple és la presència de mestres de minyons com Francisco Sanyes el 1705 i Joan Puig entre 1710 i 1714, o el mestre de gramàtica Joan Piquet, documentat el 1710. Al llarg dels segles XVIII, XIX i la primera meitat del XX la mainada va ocupar diverses cases, baixos i locals que amb el pas del temps es veien insuficients per donar resposta a les necessitats d'una escola moderna. En aquest moment comença l'enrebassada història de la construcció i assentament de l'actual Escola Narcís Monturiol, que va tenir uns inicis difícils i plens de traves.

El centre es troba situat a l'avinguda de Rhode, en els antics terrenys del Mas de les Figueres de l'heretat de la família Martí Vilanova. Les negociacions per establir aquesta ubicació i l'adquisició dels terrenys van ser llargs i feixucs durant els primers anys de la II República. Fins aleshores el local de l'Escola de Nens era a sobre del Cinema Roses, la de les Nenes era a l'actual carrer del doctor Pi i Sunyer, número 10 en un pis. A més a més, hi havia el centre escolar del Pòsit de Pescadors, entre la riera dels Ginjolers i el carrer d'en

Mairó, on hi anaven els fills dels pescadors. I, fins i tot, n'hi havia un de particular regentat per unes monges franceses de les Filles de Jesús, al carrer Trinitat, des de 1898 fins a 1934. Entre 1934 i 1936 se n'ocuparen unes mestres laiques.

La construcció va començar l'any 1934 i la inauguració del centre va tenir lloc el mes de setembre de 1936, dos mesos després de l'esclat de la Guerra Civil. En aquells moments l'escola va prendre el nom de Grup Escolar Sacco i Vanzetti, els noms dels dos anarquistes italians condemnats als EUA per un robatori que no havien comès. Els pocs dies que va restar oberta abans dels bombardejos, l'escola va comptar amb dos mestres i dos o tres auxiliars. Amb l'arribada dels atacs de l'aviació facciosa les instal·lacions van ser ocupades per la Base Naval Secundària de Roses i quasi al final de la guerra la Sotssecretaria de la Marina de Guerra. Era un indret perfecte, prop del moll i allunyat de la població. Durant la postguerra, no immediatament al finalitzar la contesa, l'escola va tornar a ser ocupada pels escolars. La nova inauguració va ser l'any 1945 prenent el nom de l'inventor del submarí, i republicà federal, Narcís Monturiol. Tot i això, no es va poder utilitzar tota l'escola fins l'any 1947 i l'any 1950 encara es feien obres per reparar els desperfectes de la guerra.

El 1958 l'escola del Pòsit s'uneix a les escoles nacionals, que aquell any tenia tres graus educatius. No va ser fins el 1965 que l'Escola Graduada de Nenes i l'Escola de Nens van passar a formar una sola Escola Nacional Mixta, amb una matrícula de 441 alumnes, que l'any 1972 ja eren 937. A banda de la important immigració vinguda a Roses, un fet que va fer augmentar també el nombre d'alumnes, fou que durant la dècada de 1960 s'impartiren als vespres classes de Teneduria de llibres o Comptabilitat, francès, batxillerat i Servei Social.

Aquest increment va suposar l'ampliació del centre amb una segona planta pis sobre la planta baixa i pis existent, que també s'ampliaren. Aquest ascens dels nens escolaritzats va provocar per exemple que l'any 1968 s'hagués d'ampliar l'escola amb noves aules, menjador i cuina, i el 1971 amb més lavabos, dutxes i un magatzem per habilitar el centre com a casa de colònies. Amb el pas dels anys, el centre s'ha anat adaptant a les necessitats del seu moment, com amb la reforma de 1995-1996 que va posar al dia les instal·lacions. Durant aquest curs escolar els alumnes van anar a les instal·lacions de l'escola Jaume Vicens Vives, ampliada també un any abans.

La imbricació del centre amb la societat rosinca es pot copsar amb la participació als Homenatges a la Velleja, les Festes de Nadal dels militars del Pení, Festes de l'arbre, el Carnaval, concursos de dibuix i pessebres, processons, exposicions o competicions esportives de futbol, bàsquet i escacs.

Història arxivística

Abans de ser ingressat a l'AMR, el fons estava totalment desordenat en una habitació del centre escolar en un seguit de piles per terra. Amb l'ingrés, l'any 1994 es va classificar i ordenar tota l'hemeroteca i la biblioteca traspassada de l'escola i tots els expedients personals dels alumnes antics -més de 4.000 o 5.000 expedients-, tasca realment ingent atès que es va haver de reconstruir document per document cada expedient. En total, representà més de 3 mesos de treball. La resta de documentació, integrada sobretot per documentació de caràcter econòmic, es va classificar durant els mesos següents. La documentació ingressada l'any 2013 tenia una certa organització i els expedients d'alumnes estaven ben classificats.

Dades sobre l'ingrés

La directora del centre Imma Carrión l'any 1994 amb un esperit conscient de la importància de salvaguardar la memòria escrita d'un fragment important de la història de Roses com és l'escola, va contactar amb l'AMR perquè ingressés el fons de l'escola. Es van ingressar uns 9

ml de documentació. El 20 i el 22 de juliol de 2016 es va traslladar i ingressar a l'Arxiu Municipal una nova remesa de documentació amb una cronologia entre 1955 i 2013.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

A banda de la documentació generada per l'acció de govern i de gestió interna i educativa del centre, destaca la sèrie dels expedients personals dels alumnes, que conforma gran part del fons. A més a més, té notable importància la col·lecció hemerogràfica pedagògica rebuda pel centre al llarg de la seva història. Finalment cal destacar que també hi ha el fons de l'Escola d'Orientació Marítima i documentació personal d'Anna Llosa i Robustiano Martínez, dos professors del centre des dels anys seixanta.

Sistema d'organització

1. Òrgans de Govern

2. Administració interna del centre

- 2.1. Gestió del personal docent i administratiu
- 2.2. Gestió econòmica
 - 2.2.1. Pressupostos, comptes, factures i documentació bancària
 - 2.2.2. Llibres de comptabilitat
 - 2.2.3. Subvencions
- 2.3. Gestió dels béns immobles i mobles
- 2.4. Gestió administrativa
 - 2.4.1. Estadístiques, memòries i qüestionaris
 - 2.4.2. Correspondència
 - 2.4.3. Circulars i instruccions

3. Gestió acadèmica

- 3.1. Administració i control de l'alumnat
 - 3.1.1. Relacions nominals d'alumnes
 - 3.1.2. ERPA (Extracte del Registre Personal de l'alumne)
 - 3.1.3. Expedients personals d'alumnes
 - 3.1.4. Llibres de registre escolars (matriculació, assistències i avaluació)
- 3.2. Avaluació d'alumnes
 - 3.2.1. Proves d'avaluació
 - 3.2.2. Actes d'avaluació
 - 3.2.2.1. Actes d'avaluació de proves de promoció de curs
 - 3.2.2.2. Actes d'avaluació de proves d'avaluació final
 - 3.2.2.3. Actes d'avaluació global de cicle
- 3.3. Expedició de títols
 - 3.3.1. Proposta oficial d'expedició de títols
 - 3.3.2. Registre de títols oficials
 - 3.3.3. Certificats d'estudis
- 3.4. Ajuts i beques
- 3.5. Relació amb els centres de secundària i matriculació d'alumnes

4. Organització de la docència

- 4.1. Programació docent
 - 4.1.1. Material didàctic
 - 4.1.2. Organització del treball
- 4.2. Serveis oferts a la comunitat educativa
 - 4.2.1. Menjador escolar

- 4.2.1.1. Gestió econòmica del servei
- 4.2.2. Serveis sanitaris (vacunacions, revisions mèdiques, complement alimentari)
- 4.3. Altres activitats docents
- 4.3.1. Activitats docents complementàries
- 4.3.1.1. Actes i celebracions escolars
- 4.3.1.2. Permanències
- 4.3.1.3. Activitats culturals
- 4.3.2. Ensenyament d'adults
- 4.3.3. Activitats extraescolars
- 4.3.3.1. Activitats esportives
- 4.3.3.2. Colònies
- 4.3.4. Postulació en campanyes benèfiques
- 4.4. Gestió educativa
- 4.4.1. Ensenyament del català
- 5. Gestió de la Mutualitat Escolar**
- 6. Col·leccions**
- 6.1. Hemeroteca
- 6.1.1. Consigna
- 6.1.2. El Magisterio Español
- 6.1.3. Servicio
- 6.1.4. Enseñanza primaria
- 6.1.5. Revista de formación Profesional
- 6.1.6. Limen
- 6.1.7. Escuela Hoy
- 6.1.8. Crítica
- 6.1.9. L'Espirall
- 6.1.10. Gesto
- 6.1.11. Butlletí dels Mestres
- 6.1.12. Full d'Informació a les Escoles
- 6.1.13. Quaderns de l'Obra Social de la Caixa
- 6.1.14. Tretzevents
- 6.1.15. Vida Escolar
- 6.1.16. Bordón. Revista de Orientación Pedagógica
- 6.1.17. Boletín del SEM Gerona
- 6.1.18. Altres revistes soltes
- 6.2. Biblioteca
- 6.3. Arxiu d'imatges
- 7. Altres arxius**
- 7.1. Escola d'Orientació Marítima de Nens de Roses
- 7.2. Documentació particular de Robustiano Rúa i Anna Llosa Martínez

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

Conservació permanent.

Incrementos

No es pot descartar la possibilitat de noves transferències.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

Lliure, però la documentació que conté dades personals resta fora de consulta durant el termini de cinquanta anys d'ençà la creació del document, d'acord amb la legislació vigent.

Condicions de reproducció

Lliure, menys la documentació que conté dades personals durant el termini de cinquanta anys d'ençà la creació del document, d'acord amb la legislació vigent.

Llengües i escriptures dels documents

Català i castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics

Paper. Sense requeriments tècnics especials.

Instruments de descripció

Fitxa NODAC i inventari

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Es tracta d'originals.

Existència i localització de reproduccions

No n'hi ha.

Documentació relacionada

Fons Ajuntament de Roses

Bibliografia

-Autors diversos, "50 anys C.P. Narcís Monturiol 1936-1986" a *Fulls d'informació municipal*, número extraordinari, Nadal 1986.

-Salomó Marquès; Enric Roquet, *El matrimoni Roquet-Llovera. Mestres gironins renovadors durant la República i el Franquisme*, Girona, Col·lecció Joan Puigbert, CCG Edicions, 2009.

ÀREA DE NOTES

Notes

-

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i dates

AMR, 24 d'octubre de 2014. Revisió, 14 de març de 2025.

Fonts

Les citades a la bibliografia, les mateixes unitats documentals del fons i els projectes d'obres de reforma i ampliació dels anys 1971, 1990 i 1995 del fons municipal.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.